

Napadení člověka – analýza a varianty řešení

Attacking of human - analyse and variants solving

Jiří Svoboda

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
Ústav elektrotechniky a měření
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jiří SVOBODA
Studijní program: B 3902 Inženýrská informatika
Studijní obor: Bezpečnostní technologie, systémy a management
Téma práce: Napadení člověka – analýza a varianty řešení.

Zásady pro vypracování:

1. Seznámit s problematikou napadení člověka v podmínkách ČR a Zlínského kraje.
2. Specifikovat důvody, místo, čas, způsob a cíl napadení.
3. Specifikovat společné znaky nejčastějších forem napadení.
4. Specifikovat nejčastější formy úspěšných způsobů řešení napadení.
5. S využitím analýzy a dalších vědeckých metod práce zpracovat návrh činnosti člověka při napadení.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **FIRST, R. BLAHUT, A. Sebeobrané modelové situace. 1. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998. 78 s. Skripta 1057558.**
2. **FOJTÍK, I. Sebeobrana ženy. 1. vyd. Praha: Olympia, 1994. 85 s. ISBN 80 7033 300 6.**
3. **LEBEDA, A. A. Sebeobrana. Sebeobranné umění pro každého. 3. vyd. Praha: Olympia, 1984. 377 s. 27 033 84.**
4. **NÁCHODSKÝ, Z. Nebojte se bránit. 1. vyd. Praha: Armex Publishing, 2006. 336 s. ISBN 80 86795 43 8.**
5. **NOVOTNÝ, F. Právo na sebeobranu. Jak se smíme bránit? 1. vyd. Praha: Lexik Nexis CZ, 2006. 114 s. ISBN 80 86920 10 0.**

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav elektrotechniky a měření

Datum zadání bakalářské práce:

20. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

20. května 2009

Ve Zlíně dne 20. února 2009

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Napadení člověka je nedílnou součástí našeho života. Je to smutný jev, se kterým setkáváme denně v našem okolí, nebo o něm slyšíme a čteme ve sdělovacích prostředcích.

Práce se zabývá problematikou napadení z hledisek motivů, které pachatelé pro naprostou většinu mají, míst, kde k napadením především dochází, nejčastějšími způsoby napadení, komunikací, prevencí a možnostmi, které při řešení napadení máme.

Praktické část řeší, rozebrání modelových situací, které nejčastěji mohou potkat kohokoliv z nás.

Z práce vyplývá, že lidé, kteří byli napadení vystavěni by se měli aktivně bránit, protože jedině tak útočníka mohou odradit od dalších útoků na svou osobu.

Klíčová slova: napadení, útočník, útok, obrana

ABSTRACT

Charging man is integral part of our life. Is that a sad phenomenon, with which we see around every day in our surroundings, or of him hear and read in communication agents.

Work deal with problems charging on the part of motives that the offenders for absolute most have, seats, where to charging above all happens, most frequent manners charging, communication, prevention and possibilities that the at solving charging shall we.

Practical part solving, disassembly modelling situation that the they may most often meet anybody of us.

From work follows, that the people that the were charging built - up would have had actively defend, since the only so attacker they may choke off of other attacks on his person.

Keywords: charging, attacker, attack, defence

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce Ing. Zdeňku Maláníkovi za odborné vedení, cenné připomínky a trvalý zájem, který věnoval mé práci. Dále bych chtěl poděkovat por. Michaelu Königovi ze Zlínského oddělení Policie ČR za poskytnuté statistiky, Evě Spáčilové, Michalovi a Lukáši Králíkovým za pomoc při tvorbě praktické části.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 OKOLNOSTI NAPADENÍ	11
1.1 TEORETICKÉ ZDŮVODNĚNÍ NAPADENÍ	11
1.1.1 § 13 Nutná obrana	11
1.1.2 § 14 Krajiná nouze	12
1.1.3 § 76 Zadržení osoby podezřelý.....	13
1.1.4 Napadení.....	14
1.2 OSOBNÍ, SPOLEČENSKÝ A PRÁVNÍ POHLED.....	15
1.3 NÁZVOSLOVÍ.....	16
1.4 STATISTIKY NAPADENÍ NA ÚZEMÍ ČR A ZLÍNSKÉHO OKRESU V LETECH 2005 – 2007	16
2 DŮVODY A ZPŮSOBY NAPADENÍ	19
2.1 PROČ DOCHÁZÍ K NAPADENÍ	19
2.2 RIZIKOVÁ MÍSTA A ČAS.....	20
2.3 NEJČASTĚJŠÍ ZPŮSOBY JAK K NAPADENÍ DOCHÁZÍ.....	23
3 NAPADENÍ – PREVENCE A ŘEŠENÍ	25
3.1 PŘEDCHÁZENÍ NAPADENÍ.....	25
3.2 ÚSPĚŠNÉ ZPŮSOBY ŘEŠENÍ.....	26
3.3 KOMUNIKACE.....	27
3.4 PSYCHOLOGICKÝ POHLED.....	28
3.4.1 Radost.....	30
3.4.2 Strach.....	31
3.4.3 Hněv	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 MODELOVÉ SITUACE	34
4.1 NAPADENÍ ŽENY	34
4.1.1 Napadení ženy bez znalostí základů sebeobrany.....	34
4.1.2 Napadení ženy se znalostí základů sebeobrany.....	40
4.2 NAPADENÍ MUŽE	48
4.2.1 Napadení muže bez znalostí základů sebeobrany	48
4.2.2 Napadení muže se znalostí základů sebeobrany	52
ZÁVĚR	62
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
SEZNAM OBRÁZKŮ	65

SEZNAM TABULEK.....	67
SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Jak se vyvíjely dějiny a s ní i lidská společnost, tak spolu s ní se vyvíjely u různé formy násilí a napadení v tomto není žádnou výjimkou. Nemine den aby se nějaký případ, kde byla použita určitá forma napadení, nestal. Tyto případy byly, jsou a budou součástí našich životů. V dnešní době se dostávají do popředí také z toho důvodu, že se násilí pro naši společnost stává něčím víc než tomu patrně bylo v minulosti a sice **normou**. Normou, která začíná být společností víceméně tolerovaná a je jen na nás jak se k ní postavíme. Napadení se nevztahuje jen na určitou skupinu lidí, ale týká se nás všech bez rozdílu věku nebo pohlaví. Drzost útočníků a otupělost, neschopnost nebo neochota u ostatních lidí stále roste a tím také rostou počty případů, se kterými napadení může alespoň okrajově souviset.

Zažitým pravidlem je také to, že napadení a podobné problémy by měli řešit jiní, k tomu pověření lidé, nejčastěji to bývají policisté. Ti ale obvykle nejsou na blízku, takže vše musíme řešit sami.

Dostupná literatura a různé studie se zabývají především řešením konfliktních situací silovou cestou, ovšem takovou formou ze které vyplývá, že obránce chodil několik let do různých kursů sebeobrany a bojových sportů. U nás dostupná literatura nepopisuje prevenci, jak samotnému napadení předejít. V tom je tahle práce pro občany přínosem.

Cílem práce je za pomoci analýzy zkonkretizovat místa, kde napadením napadení nejčastěji dochází, formy napadení a jaká preventivní opatření použít, aby se napadení předešlo a pomocí syntézy jsou stanoveny výchozí body závěrů v kapitolách. V praktické části je cílem dokázat to, že pokud člověk sleduje své okolí a zná alespoň nejzákladnější prvky sebeobrany, měl by se dokázat ubránit i fyzicky vyspělému útočníkovi nebo útočníkům.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OKOLNOSTI NAPADENÍ

Jestliže někdy ve svém životě budeme někdy muset řešit problematiku napadení měli bychom znát některé právní nařízení, které máme k dispozici a které nám mohou pomoci se s napadením vypořádat. To je ale jen jedna část, další je část tkví v tom, že jakékoliv fyzické (silové) řešení nemůžeme použít vždy, protože je zde také společnost, která zde může být přítomna. Podle statistických údajů, některé druhy deliktů, které částečně s napadením mohou také souviset, neustále rostou a je třeba být připraven, a pokud se s nimi setkáme, je ihned řešit.

1.1 Teoretické zdůvodnění napadení

Všichni si patrně dokážeme velmi dobře představit co je to napadení a protože se při napadení musíme spoléhat hlavně na sebe, vyšel nám vstříc i trestní zákon, a sice hned několika paragrafy, které při své obraně můžeme použít. Předně se jedná o § 13 a 14, které jsou součástí Trestního zákona č. 140/1961 Sb., Část 1., Hlava II. – Základy trestní odpovědnosti a také § 76, který je součástí Trestního řádu a jedná se o zákon č. 141/1961 Sb., Hlava IV. – Zajištění osob a věcí, ve znění pozdějších novel. Abychom je ale mohli využít, musíme je nejprve znát. Není dobré používat něco, o čem nám chybí základní znalosti.

1.1.1 § 13 Nutná obrana

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací **přímo hrozící** nebo **trvající útok** na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku [1].

V praxi to znamená, že se můžeme bránit dostupnými prostředky tvrdě a účinně, ne však zcela zjevně nepřiměřeně. Příkladně: pokud jsme napadeni „jen pěstmi“ a my budeme mít baseballovou pálku, nemůžeme útočníka těžce zranit. Musíme zkrátka vynaložit takové

množství síly, kterým útočníka zpacifikujeme (např. úder pálkou do kolena), anebo ho od dalšího útoku odradíme.

Abychom, ale mohli použít Nutnou obranu v praxi, musí být splněny 2 podmínky:

- a) **Útočit musí člověk**
- b) **Útok musí hrozit nebo trvat**

Bohužel, pokud celá záležitost bude tak závažná, že se dostane až před soud, je prokazování nutné obrany velmi obtížné.

1.1.2 § 14 Krajní nouze

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil [1].

Protože bez nějaké podmínky by to nebylo ono, musí být jedna splněna i zde – **útočníkem není člověk**. Do této kategorie ovšem spadají lidé, kteří jsou pod vlivem drog, nebo alkoholu. Nejčastěji zde máme na mysli zvířata nebo přírodní živly. Příkladem: vidíte, že se z okna v prvním patře nějakého domu val kouř, šlehají z něj plameny a slyšeli jste zevnitř dětský pláč a vyskočíte na drahý Mercedes, který stojí před domem, podupete mu kapotu a střechu, abyste se dostali do toho hořícího domu, odkud vynesete to plačící dítě, je vše v pořádku. Cena nové kapoty je v poměru s lidským životem zanedbatelná. Zjednodušeně řečeno: „*Škoda musí být vždy menší, než jaká cena by mohla být zaplácena*“.

1.1.3 § 76 Zadržení osoby podezřelé

Pro nás je nejdůležitější odstavec 2.

1. Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby (§ 67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastižena na útěku.

2. Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

3. Policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výsledku sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

4. Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výsledku s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržená podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěna na svobodu.

5. Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržená osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

6. Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výslechu podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě uvedené v odstavci 4 nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění [2].

Za vše patrně bude opět hovořit příklad: pokud půjdete po ulici a uvidíte člověka, který utíká s dámskou kabelkou a někdo za ním volá: „Pomoooc zloděj“, můžete jej díky tomuto paragrafu zastavit – strhnout jej k zemi a přidržet do příjezdu Policie.

1.1.4 Napadení

Bohužel žádná **obecná definice napadení neexistuje**, a proto jsem se pokusil sepsat definici podle toho, jak já cítím, že může vypadat.

Napadení – jedná se o čin, který je spáchán jinou osobou, nebo zvířetem, při kterém je ohrožen zájem chráněný zákonem.

Ať už chceme nebo nechceme, tak se s právem i s napadením budeme v běžném životě setkávat a abychom byli schopni se mu účinně bránit, měli bychom znát také alespoň tu základní právní stránku věci.

1.2 Osobní, společenský a právní pohled

Je poměrně jednoduché ocitnout se v jakékoliv nebezpečné životní situaci – automobilová nehoda, napadení apod. Ale je velice obtížné z ní nějakým rozumným způsobem „vybruslit“. Protože v naprosté většině případů nám nikdo nepomůže a my budeme odkázáni jen sami na sebe. Nebudeme zde ale rozebírat automobilovou nehodu, kde je pomoc ze zákona povinná. Pokud jsme ale napadeni, **nikdo** nemá povinnost nám pomoci. V ideálním případě se může někdo najít, kdo nám bude ochoten pomoci, ovšem stává se to bohužel málokdy. Neznamená to však, že kolem události nebude spousta diváků. A zde je kámen úrazu, pokud se rozhodneme nebo jsme okolnostmi donuceni ke kontaktnímu (fyzickému) řešení, musíme vždy zvažovat tři úhly pohledu.

Prvním úhlem pohledu je pohled **osobní** (náš), jak my celou tu situaci vidíme a hodnotíme. To dokáže jen málokdo. Při napadení máme na mysli jen to, jak to celé rychle vyřešit a ukončit a použijeme snad všechny možné dostupné prostředky, které máme po ruce. Obtížnost tohoto pohledu je v tom, že musíme brát ohled i na zbylé dva.

Druhým pohled je pohled **společenský**. Musíme proto brát ohled i na společnost, která může být v kritickém okamžiku přítomna. Nemůžeme tedy útočníka zbít, protože nás společnost, která to uvidí, odsoudí a za špatného budeme my. Navíc se může stát, že celá věc půjde k soudu a přítomný svědek bude vypovídat proti nám. Proč??? Odpověď je velmi jednoduchá – svědek totiž uvidí pouze **druhou polovinu celé situace**, kdy například srazíte útočníka k zemi. Ale to co předcházelo této druhé polovině (že nám bylo vyhrožováno, bylo do nás několikrát strčeno, že nám mával před obličejem rukama s cílem nás zastrašit apod.) už **neví**. Vše také záleží na tom, v jaké společnosti se v té chvíli nacházíme. Jestliže jsme třeba na společenském večírku a jsme obtěžováni podnapilým agresorem, a jsme nuceni použít nějakou formu kontaktní obrany, tak je nejvýhodnější například odváděcí páka, jinak by se tam mohla strhnout hospodská rvačka.

Poslední pohled je pohled **právní**. Celá situace může, jak už bylo psáno výše, skončit u soudu. Proč??? Řekněme, že je podniknut útok, ten je odražen, útočník je námi

zajištěn, je zavolána Policie, která si jej posléze odveze. A velmi krátce poté se dozvíme, že nás ten samý člověk zažaloval – důvodem může být odvedení pozornosti od toho co udělal on sám. Tady naším spojencem bude v minulé podkapitole již zmiňovaný §13 Nutná obrana. Jeho prokazování ale může být velmi obtížné. Zádrhelem totiž může být jen to, že k samotnému řešení našeho problému, dochází ze strany různých orgánů až po celkem dlouhé době. Můžeme, a dle mého názoru bychom se měli bránit, ale v žádném případě by z naší strany nemělo dojít k porušení zákona. Kdo na to ale při napadení myslí že??? Snad jen Chuck Norris!

1.3 Názvosloví

Abychom se snadno domluvili a nedocházelo ke zbytečným omylům a mystifikacím, tak je důležité si pár pojmů hned od začátku vysvětlit:

- **Útočník, agresor** – člověk (může být i potenciální), který celé napadení provádí
- **Napadený, obránce** – člověk, který je napadení vystaven
- **Zájem chráněný zákonem** – život, zdraví, majetek, svoboda, čest – věci, které si ze zákona můžeme chránit a bránit
- **Obrana** – činnost, díky které útočnickovi snížíme nebo zcela omezíme možnosti jak v napadení pokračovat

1.4 Statistiky napadení na území ČR a Zlínského okresu v letech 2005 – 2007

Napadení jako takové není přesně definované, jak už bylo psáno v podkapitole 1.1. To ale neznamená, že nelze nalézt dost případů, které s napadením souvisejí. K porovnání četnosti výskytu případů, které s napadením mohou přímo souviset, jsem vybral ty, které byly nahlášeny na Polici ČR [3]. Nelze je tudíž brát jako konečné, protože případů kdy například došlo k pokusu o znásilnění, může být více, ale lidé (především ženy) to nenahlásili patrně s osobních důvodů, nebo také proto, že jim bylo vyhrožováno. Jiným případem, kdy k nahlášení nedošlo, může být **úspěšné ubránění se** útočnickovi (jeho

zahnání). Tyto případy se do statistiky nedostanou pochopitelně proto, že obránce to hlásit nepůjde (z jeho pohledu je to zbytečné) a útočník sám na sebe přece žalovat nebude.

Počty trestných činů v letech 2005 – 2007 na území ČR a Zlínského kraje

Tab. I Souhrn tr. činů na území ČR

rok	Název						
	Vraždy	Loupeže	Rvačky	Porušování dom. svob.	Znásilnění	Kapesní krádeže	Krádeže v DP
2005	186	5 368	26	2 378	596	17 917	449
2006	231	4 613	18	2 203	530	19 065	330
2007	196	4 668	14	2 273	637	19 153	272

Tabulka: DP – dopravní prostředek

Tab. II Souhrn tr. činů na území Zlínského kraje

rok	Název						
	Vraždy	Loupeže	Rvačky	Porušování dom. svob.	Znásilnění	Kapesní krádeže	Krádeže v DP
2005	13	94	1	127	10	307	10
2006	7	93	0	96	17	317	12
2007	9	105	0	92	15	336	12

Protože celý svůj život žiji ve Zlíně, tak mě také zajímaly statistiky Zlína a jeho okolí. Konkrétně mě zajímalo, které skupiny lidí jsou nejvíce „ohroženy“ [4].

Tab. III Násilné tr. činy (fyzická napadení, loupeže apod.) ve Zlíně a jeho okolí

rok	Napadeno					
	Celkem	Mužů	Žen	Seniorů od 60 let	Mladistvých	Dětí do 15 let
2005	220	125	95	23	9	23
2006	171	99	72	21	12	13
2007	150	90	60	16	13	13

Cílem zobrazení těchto statistik bylo poukázání na ten fakt, že četnost některých trestných činů, kde může dojít k napadení, stále roste – jasným příkladem, který ze statistik vyplývá, jsou kapesní krádeže. Tento čin je sice prováděn skrytě a člověk si ho ani nemusí všimnout a ztrátu zjistí až doma, kdy už je pozdě. Když pachatele, ale chytíme „In Flagranti“ může dojít ke konfliktu, který může skončit až fyzickým řešením. Z tabulky č. 3 to vypadá, že na Zlínsku trestných činů, které jsou s napadením alespoň okrajově spojeny, ubývá. Pokud je tomu skutečně tak bylo by to skvělé.

2 DŮVODY A ZPŮSOBY NAPADENÍ

Tato kapitola bude pojednávat o tom co útočníky k napadením vede (jaké jsou jejich motivy). Jaké jsou nejčastější formy útoku, jejich počet, místa na která se převážně zaměřují a v jakém čase nejčastěji mohou zaútočit.

2.1 Proč dochází k napadení

V každém z nás je špetka něčeho čemu se říká pýcha, a to na co jsme pyšní, dáváme někdy bohužel až příliš okázale najevo. Někdo je pyšný na své postavení, jiný na svou rodinu a někdo na jmění, které má. Nejsm proti, aby se lidé občas něčím pochlubili ba právě naopak. Kdo jiný nás v dnešní době pochválí, když ne my sami. Jenže vše má své meze. Když budeme něco dávat až moc najevo, může se nám to vymstít.

Jednou z vlastností lidí je kromě jiného také **závist**. Lidé dokážou závidět cokoliv od majetku, postavení až po fyzickou krásu. A tady začíná problém. Takového člověka totiž nerozeznáme od ostatních, a tudíž nedokážeme předvídat jeho činy. Základním důvodem proč vůbec k napadením dochází, je touha po **penězích, cennostech apod.**, které lze tímto způsobem mnohem snadněji získat. Protože spousta napadených lidí se nedokáže v takovéto situaci bránit.

Poněkud jiná situace nastává, pokud jde o **napadení se sexuálním motivem**. V takovém případě je většinou obětí žena. Pokud je zde vystavena útočníkovi, který ohrožuje nějakou zbraní, pak je zřejmé, že patrně k žádné účinné obraně nedojde. Míst, kde se tento typ napaden může odehrát je dost a řeší je podkapitola 2.2. Katalyzátorem, který to vše může spustit, může být jedna prostá věc. Oblečení ženy. Může se například jednat o nějaký firemní večírek, kam žena přichází pochopitelně krásně a mnohdy i vyzývavě oblečená. Panuje zde uvolněná atmosféra a ženy často koketují se svými kolegy. I takovýto „nevinný flirt“ může skončit napadením (pokusem o znásilnění) – mnohdy od člověka, o kterém jsme si mysleli, že by mouše neublížil. Obranou proti sílící pozornosti ze strany muže, která může být ženě nepříjemná a mohla by v průběhu večera vyvrcholit v oné napadení může být jasné stanovení pravidel, co si muž k dámě může dovolit a co ne. Pokud

by došlo k porušení této hranice, měla by jej upozornit, že takhle se gentleman k dámě nechová a upustit od další konverzace a kontaktu s ním.

Dalším důvodem proč k napadení dochází, může být projev **rasismu**. Otázka rasismu a jeho následné dávání najevo pomocí násilí, se ale týká jistého počtu skupin, které mají omezený počet členů.

Posledním důvodem napadení může být pouhá **náhoda** nebo se jedná o tzv. „**adrenalinový sport**“. Náhodný chodec se dostane do míst, kde se slovně a také fyzicky napadají mladí lidé nebo skupinky lidí, a je napaden mladistvým, který tím chce dokázat svým přátelům „že na to má“ apod. Tyto případy, ale nebývají předem naplánované a obrana proti nim je velmi složitá.

Společným článkem mezi výše uvedenými důvody, proč k napadení dochází, může být **alkohol**, který také stojí za většinou těchto případů.

2.2 Riziková místa a čas

Důvod napadení, ale není jediným faktorem, který napadení umožňuje. Mezi nejdůležitější patří hlavně příhodné místo a čas. Z toho vyplývají dvě varianty:

1.) Každý útočník preferuje místo, kde se nepohybuje mnoho lidí a je celkem jedno, v jakém čase se útok odehraje, protože pro útočníka zde nehrozí příliš velké riziko vyrušení nebo chycení.

2.) Anebo naopak si vybere místo, kde se může pohybovat např. přes den spousta lidí, ale napadení je provedeno v takovém čase (hluboká noc), kdy je opět riziko chycení malé.

Každá ulice, každý bar či diskotéka je potenciální místo, kde k napadením může dojít.

Tab. IV Přehled rizikových míst evidovaných na okrese Zlín

rok	místo						
	obydlí	ulice	bar, diskotéka	podnik	park	dopr. prostředek	škola
2005	87	58	32	10	4	5	0
2006	55	58	30	11	4	4	1
2007	36	66	21	20	5	3	0

Podnik = obchod, služby, pracoviště, zdravotnictví aj.

Některé činy se prolínají (např. k napadení došlo v hospodě a po chvíli pokračovalo bitkou na ulici – skutek je tedy obsažen ve více kolonkách). Další druhy napadení probíhaly na zcela specifických místech, která nejsou zahrnuta v tabulce. Mám na mysli převážně vchody do domů, výtahy apod. [4]

Podle tabulky uvedené výše by se mohl zdát, že celkově napadení ubývá, to sice může, ale jak už bylo psáno výše, také nemusí být pravda. Tyto statistiky byly poskytnuty zlínským oddělením Policie ČR, a tudíž **se jedná pouze o ohlášené a evidované případy!!!**

Druhým neméně důležitým faktorem je čas, ve kterém k napadení dochází. Původně jsem se domníval, že k napadení bude docházet nejčastěji v noci tedy výše uvedená 2. varianta. Po obdržení statistických údajů jsem byl tedy dost překvapen, když jsem zjistil, že alespoň na Zlínsku, **je nejvíce napadených mezi 7 a 14 hodinou** tj. v časech kdy jdou lidé obvykle do práce, v době oběda a při odchodu z práce domů.

Tab. V Přehled časů a počet trestných činů na okrese Zlín

rok											
2005		2005		2006		2006		2007		2007	
HOD	PTČ	HOD	PTČ	HOD	PTČ	HOD	PTČ	HOD	PTČ	HOD	PTČ
0	7	12	13	0	10	12	14	0	7	12	14
1	7	13	9	1	7	13	11	1	5	13	14
2	4	14	11	2	2	14	10	2	1	14	14
3	5	15	6	3	8	15	9	3	8	15	6
4	1	16	5	4	3	16	9	4	8	16	4
5	3	17	2	5	3	17	4	5	5	17	8
6	5	18	7	6	3	18	10	6	4	18	5
7	13	19	7	7	12	19	8	7	13	19	6
8	17	20	7	8	21	20	8	8	11	20	2
9	11	21	8	9	12	21	3	9	11	21	3
10	13	22	7	10	15	22	8	10	17	22	6
11	15	23	3	11	5	23	3	11	10	23	4

HOD – hodina

PTČ – počet násilných tr. činů v dané hodině uvedeného roku [4]

Proč je nejvíce napadených lidí mezi 7 a 14 hodinou? Možná je to tím, že lidé se domnívají, stejně jako jsem se domníval i já, že během dne na zaplněných ulicích, je případů napadení málo a tudíž se cítí celkem bezpečně. Dalším možným důvodem je netečnost kolemjdoucích lidí, kteří i když nějakou takovou situaci vidí, tak stejně nic neudělají, protože by ještě mohli mít nějaké problémy, nebo neví jak pomoci.

2.3 Nejčastější způsoby jak k napadení dochází

Otázkou zde zůstává, jak k napadením dochází? Zde nás především zajímá, jestli je útočníkem jednatel nebo jestli se jedná o organizovanou skupinu. Z následující tabulky celkem zřetelně vyplývá, že útoků, kdy útočníků bylo více, alespoň na Zlínsku přibývá. Je to celkem logické, protože pokud je útočníků více, tak oběť se prakticky přestane účinně bránit, protože začne tušit, že obrana zde pozbývá smyslu. Také časový úsek, za kterou se napadení provede, klesá, ale zase zde může vzrůst tvrdost a brutalita útoku.

Tab. VI Jeden pachatel a skupina

rok	místo						
	obydlí	ulice	bar, diskotéka	podnik	park	dopr. prostředek	škola
2005	80(7)	42(16)	28(4)	9(1)	3(1)	5(0)	0(0)
2006	49(6)	40(18)	25(5)	10(1)	2(2)	2(2)	1(1)
2007	31(5)	48(18)	19(2)	18(2)	3(2)	3(0)	0(0)

V tabulce jsou uvedeny počty násilných tr. činů spáchaných jednotlivci, údaje v závorkách uvádějí počty násilných tr. činů, spáchaných skupinou pachatelů na okrese Zlín [4].

Pokud je útočník sám, je možné se napadení celkem účinně bránit. A to i bez nějakých zvláštních znalostí bojových umění. S rostoucím počtem útočníků klesá pro laika, který nikdy neprošel nějakým bojovým výcvikem, možnost účinné obrany. Realita je diametrálně odlišná od filmu, kde je celkem běžné, že hlavního hrdinu napadne 5 a více útočníků a on je všechny snadno porazí a ani se u toho nezapotí. 4 útočníci jsou pořádný oříšek i pro odborníka, který se sebeobraně (bojovému sportu) věnuje spoustu let a útok, kde je 5 a více útočníků je už prakticky z pozice obránce (co se týče silového řešení) neřešitelný a může to být mistr, čehokoliv chce!

Útočník (jednotlivec) zaútočí **zezadu**, kdy to napadený nečeká. Snaží se využít momentu překvapení, kdy do člověka strčí, případně jej srazí k zemi, ženám strhnou kabelku z ramene a dají se na útěk. Útok je proveden tak rychle, že není pomalu možné na něj reagovat. Pokud je útok veden **zepředu**, tak útočník k člověku přijde a začne se ho ptát na cestu, jestli nemá cigaretu nebo oheň apod. Zbytek je stále stejný algoritmus – překvapit, okrást a utéct.

Pokud je útočníkem skupina, tak zpravidla oběť obstoupí ze všech stran (přijde na to kolik jich je). Zaútočí ve stejný okamžik! Zde už není možné pomalu nějak reagovat.

3 NAPADENÍ – PREVENCE A ŘEŠENÍ

Každé formě útoku se dá do určité míry předejít, jen otázkou zda dokážeme blížíci se nebezpečí rozpoznat a včas zareagovat. Naprosté většině napadení se dát celkem snadno předejít, člověk se jen musí alespoň trochu zamyslet nad tím, jestli se nedají jeho zvyklosti trochu poupravit. A to tak, aby na sebe nepřítahoval příliš velkou pozornost. Podle toho se také odvíjí řešení, kterých se vždy nabídne více, ale v dané situaci nám může stačit pouze jednou. Většinou se také stává, že nás vhodné řešení nějakého problému, jak jsme měli s útočníkem mluvit, napadne až je už po všem a to bývá většinou pozdě. Velmi na nás také působí strach a stres, které mohou naše jednání podstatným způsobem ovlivnit.

3.1 Předcházení napadení

Obecně zde platí, že bychom měli pozorně sledovat okolí, protože na lidech je mnohdy poznat v jakém se nacházejí rozpoložení a co od nich v tu danou chvíli můžeme očekávat, ať už je agresorův motiv jakýkoliv.

Jednou z patrně **nejdůležitějších zásad**, které by měl člověk dodržovat je to, že nedovolíme nikomu, koho dobře neznáme, aby narušil náš **osobní prostor**! Osobním prostorem je myšlen prostor do vzdálenosti natažené paže. Ne vždy je to ale možné dodržet, například v dopravních prostředcích je to mnohdy problematické.

Pokud nechceme, být **napadeni kvůli cennostem**, pak je důležité dodržovat určitá pravidla. Nedáváme na odív drahé šperky a jiné cennosti, nenosíme přehnaně drahé oblečení. Agresora v tomto případě totiž napadne jediná myšlenka: „Když má na sobě oblečení, které je velmi drahé tak toho má možná dost i v peněžence.“ Při placení si dáváme pozor, jestli se nám někdo nedívá přes rameno. Lidé si totiž tuto skutečnost ani neuvědomují a klidně někde v obchodě platí chleba a rohlíky tisícikorunou a vrácenou hotovost do peněženky ještě ukládají tak okatě, že je prakticky nemožné nevidět, že je peněženka pomalu až k prasknutí naplněná bankovkami.

Alkohol – katalyzátor všech problémů. Problém s opilým agresorem může nastat v hospodách a barech, na různých akcích s přáteli a firemních večírcích. Jak jednat s opilým agresorem řeší podkapitola 3.3 – část o ústupku.

Sexuální motiv – tato problematika se týká především žen, které jsou nejčastější obětí. Na otázku jak se proti tomuto napadení bránit je dost těžké odpovědět, protože agresora, kterého žene sexuální motiv, těžko poznáme na první pohled. Zde platí pouze jedno, a sice pozorně sledovat své okolí, a jakmile spatříme útočníka (nejčastěji to bude muž), měli bychom buď změnit směr, nebo se nápadně přidat k jiným chodcům. Nezůstávat osamoceni!!!

3.2 Úspěšné způsoby řešení

Každý člověk reaguje na jakoukoliv životní situaci odlišně a nejinak je to také při napadení. Také nejsou vždy a všude síly vyrovnané, a to zejména pokud jde o ženy, děti a seniory. Pokud proti jmenovaným stojí muž coby agresor, mají ženy, senioři a zejména děti malou ne-li mizivou šanci se ubránit ať už jde o loupež nebo mravnostní či jiný delikt. Dovolím si říci, že muži by jako obránci neváhali od případné slovní komunikace přejít až k fyzickému násilí, pokud by nabyli přesvědčení, že je to jediná možnost obrany.

Pokud nyní pomineme psychologickou stránku věci a přejdeme fakt, že na nás vždy bude působit strach a stres, o kterých bude pojednávat podkapitola 3.4, tak uvidíme, že máme i jiné možnosti než s útočníkem měřit své fyzické síly.

První z nich je úplné **vyhnutí se napadení**. Neznamená to ovšem, že bychom zůstali doma a už nikdy nevyšli zpět na ulici. Jde o to, že pokud v nočních hodinách uvidíme skupinu výrostků, jak se baví tím, že převracejí popelnice tak rozhodně nepůjdeme cestou, která vede po chodníku těsně kolem nich. Ale najdeme si jinou, vzdálenější a bezpečnější cestu, která sice bude delší, ale nebudeme zbytečně riskovat nějaké problémy.

Druhou z možností je to nejjednodušší co lidé dělají, když mají problémy a tím je **útek**. Platí zde určité pravidlo, a sice: pokud nás útočník po 15 metrech nechytí, ztratí zájem a dál za námi nepoběží. Když se, ale dostaneme do situace, ze které podvědomě cítíme, že už se případnému agresorovi nemůžeme vyhnout (např. úzká ulička, ve které nám nezbyvá nic jiného než ji projít) a ten nás začne slovně napadat, nemusíme mu říct ani slovo stačí se otočit a odejít stejnou cestou, kterou jsme přišli. Pokud se za námi rozběhne, tak na něj určitě nebudeme čekat a dáme se na útek. Můžeme se pokusit kolem něj projít, a pokud se nám postaví do cesty jednoduše ho odstrčit. Tím ale hodně riskujeme. Buď ho tím překvapíme nebo vyprovokujeme.

Další možností je u agresora udělat akt **ústupku**, ale o něm podrobněji bude pojednávat podkapitola 3.3.

Někdo je odhodlán se bránit i za cenu fyzického násilí. Tito jedinci by si, ale měli uvědomit, že při násilí není v ohrožení jen útočník, ale také oni sami. Pokud ale útočníka podcení, může dojít k tomu, že sami budou poraženi, mohou mít roztržené šaty, utrpí nějaké zranění což se stává prakticky vždy. A pokud takhle dopadnou a začnou přemýšlet nad příčinami proč k tomu vlastně došlo, napadne je, že se to ani stát nemuselo, kdyby si zvolili jiný způsob, ale to už bývá bohužel většinou pozdě.

3.3 Komunikace

Každé napadení, loupež, pokus o znásilnění nebo podobná situace se odehrává za přítomnosti minimálně dvou, anebo více lidí. Mezi těmito účastníky dané situace probíhá určitá forma komunikace. Jedná se o komunikaci slovní (verbální) nebo posunkovou (neverbální). Jakou komunikaci použijeme, záleží na jednom důležitém faktoru – **na čase**. Můžeme být výřeční řečníci, jako byl Demonsthenés v antickém Řecku nebo Markus Tullius Cicero v Římě, ale to je zcela bezvýznamné pokud ke komunikaci s útočníkem nemáme čas. Samozřejmě, že pokud nás někdo napadne zezadu, tak má na své straně mocného spojence, a sice **moment překvapení**. V takovém případě k přímé komunikaci s útočníkem patrně nedojde. Pokud jsme se stali obětí takového loupežného přepadení,

můžeme za útočníkem maximálně křičet: „Pomoc, zloděj.“ To je určitým způsobem také forma komunikace, která už ale neprobíhá přímo s útočníkem.

Jiným případem je např.: pokud jdeme večer nebo v noci po ulici a vidíme, jak jde proti nám člověk, u kterého na první pohled vidíme, že nejspíš nedostane „cenu“ nejvzornější občan roku. Takového člověka (předpokládáme, že se jedná o útočníka, který porušil náš osobní prostor a k něčemu se chystá) lze oklamat nebo zmást větou např. typu: „Nazdar, to jsme se dlouho neviděli. Prosím Tě, teď ale nemám čas, však já Ti ještě zavolám a někdy spolu někam zajdem.“ Pokud použijeme větu nějakého podobného typu, tak doporučuji nepoužívat žádná jména. Když nepoužijeme žádná jména snáze tak útočníka zmateme a ten si bude myslet, že nás patrně odněkud zná, jen nás v té chvíli nemůže zařadit.

Danou situaci můžeme vyřešit i jinou, poněkud smířlivější formou – **ústupkem**. Takovou situaci často můžeme najít v hospodách, vinárnách a barech. Značně podnapilý agresor se do vás začne navážet a je jen na vás jestli zachováte chladnou hlavu a pozvete jej na jednoho panáka, tudíž provedete ústupek nebo se necháte jeho jednáním vyprovokovat až k fyzickému násilí. Ústupek formou koupě alkoholu je dle mého názoru v takovéto situaci patrně jedinou možností ústupu, protože tito lidé (agresori) se s vámi nechtějí bavit o něčem smysluplném. Hledají pouze záminku k tomu, aby mohli „pozvednout pěsti“ a nabídka pití zdarma by je mohla na chvíli odradit od dalších výstřelků.

Komunikace je důležitou součástí celkové obrany proti napadení, protože nám může vydatně ne-li úplně zamezit konfliktu, který by mohl vyústit až ve fyzické násilí.

3.4 Psychologický pohled

Běžný lidský život je ovlivňován spoustou faktorů, které z velké části nemůžeme ovlivnit. Jedním z těchto faktorů jsou lidské emoce a pocity, které nás provázejí každý den,

v každé činnosti po celý náš život. Emoce ovlivňují každého bez rozdílu pohlaví, věku či fyzické zdatnosti. Pojmem emoce označujeme psychický proces – příjemný nebo nepříjemný prožitek, případně náladu, která nás může ovlivnit až na několik dní. Emoce jsou charakteristické svou polaritou – velmi často tvoří protikladné dvojice (např.: strach x agrese, radost x smutek atd.) [5].

V psychologické literatuře bývá pojem emoce ztotožněn s pojmem cit. V současné době se ustálilo pojetí citů jako zážitkové složky emocí, při které současně dochází k fyziologickým změnám v lidském těle. Nejčastěji se projevují v těchto ústrojích:

- a) **pohybové ústrojí** – ochabnutí, nebo ztuhnutí svalstva, nehybnost, nebo třes, neklid atd.
- b) **dýchací ústrojí** – zrychlení, nebo zpomalení dechu, dušnost, lapání po vzduchu atd.
- c) **oběhové ústrojí** – zvýšení, nebo pokles krevního tlaku, zrychlení, nebo zpomalení srdečního tepu, sevření, nebo bušení srdce atd.
- d) **zažívací ústrojí** – sevření žaludku, nevěle, zvracení, nechutenství atd.
- e) **žlázy** – zvýšené vylučování slin, nebo naopak sucho v ústech, pocení, slzení atd.
- f) **hlas** – u mužů se často stává, že jeho hlas se o oktávu zvýší a on se do svého přirozeného hlasu musí **nutit**

Situace, ve kterých emoce vznikají, dělíme na: emergentní, frustrační a stresové. [5]

Emergentní situace je ta, která je pro nás nová (obsahuje nové prvky), nebo obsahuje nové vztahy a vazby mezi známými prvky. Typickým případem je napadení, tedy situace, se kterou napadená osoba nepočítala.

Frustrační situace nastává, pokud dojde k silnému rozporu mezi očekávanou událostí, která je motivována silným přáním a skutečností, která nastala. Může se objevit se až po odeznění konfliktu. Příkladem: Všichni jsme chodili do školy a psali písemky. Často se stávalo, že jsme očekávali jinou známku než jakou jsme dostali.

Stresová situace je ta, při které se na jedince kladou velké požadavky, nebo se mu ukládají různorodé úkoly. Za stresové faktory, které znesnadňují účinnou obranu, se pokládá: únava, nemoc, úzkost apod.

Prosté emocionální vzrušení, základ všech pozdějších emocí, je ve své podstatě neutrální [5]. Od tohoto "nulového bodu" se na obě strany od pólu k pólu nachází rozpětí - citová škála. Příjemné pocity na jedné straně se nazývají **stenické** a nepříjemné se jmenují **astenické**. Při napadení převládají pocity astenické. Základní druhy emocí jsou tři - hněv, strach a radost [5].

3.4.1 Radost

S radostí se patrně u napadeného (při samotném napadení) patrně nesetkáme. Může se projevit až po ukončení konfliktu, pokud z něj napadený odešel vítězně, ačkoliv s tím původně nepočítal. Ale **POZOR**, při radosti se člověk uvolňuje, ztrácí schopnost odporu, projevuje se celková ochablost svalstva. Radost se může projevit i dezorganizovaným chováním, výbuchy smíchu i pláče apod. [5] To znamená, že pokud se podmínky napadení znovu obnoví, může dojít k prohře původního vítěze.

Základní emoce při napadení jsou tedy strach a hněv. Někteří lidé mohou tyto emoce zúžit na útěk a útok. Útěk jako takový ale může být variantou strachu, stejně jako útok může být variantou hněvu.

3.4.2 Strach

U napadeného může strach negativně ovlivnit pohybový aparát, což vede k nedostatečné možnosti obrany. Může to být způsobena jak hypertonusem (přílišným svalovým napětím), tak i hypotonusem (nedostatečným svalovým napětím). Z fyziologického hlediska se strach může projevit zblednutím, zježením vlasů, napětím v žaludku atd. Žádná z těchto změn, ale nemusí být na první pohled zřejmá.

Ne nadarmo se říká: „Strach má mnoho podob.“ Tato emoce má totiž několik stupňů intenzity. Jsou to: obava – úlek – strach – zděšení – hrůza. Vystupňování strachu v hrůzu může vést až ke zhroucení. Panický strach se rovněž projevuje formou afektu. Vedle této formy může strach nabýt aktivní podoby, více podobné hněvu či vzteku, kdy se projevují tendence uniknout, nebo se situaci vyhnout - organismus je mobilizován a připraven k úniku [5].

3.4.3 Hněv

Nejčastěji vzniká při frustraci a je obvykle namířen proti překážkám, které brání například člověku v provedení nějaké činnosti. Při hněvu se z dřeni nadledvinek začne vylučovat do krevního oběhu adrenalin. To lze rozeznat podle zarudnutí jedince a většího svalového napětí.

Hněv může být také doprovázen **afektem**. Afekt je silná, poměrně bouřlivá a krátkodobě probíhající citová reakce. Výrazně se projevuje vegetativními změnami: zrychlení dechu, tepu, pocení, zblednutí apod. [5]

Jak již bylo zmíněno výše, emoce ať už stenické nebo astenické ovlivňují náš život. Některé nás posilují, jiné oslabují. Při napadení nás nejvíce ovlivňují a v tomto případě také oslabují emoce astenické. Z toho důvodu napadený nemůže využít svůj plný potenciál

a účinně se bránit. Pro zvládnání těchto emocí existuje řada více či méně účinných psychologických technik – od různých relaxací a meditací až po dechová cvičení. Spousta lidí si myslí, že stačí, když se budou učit nějaké bojové umění a vše bude v naprostém pořádku. To je, ale pravda jen napůl. Pokud totiž nebudeme umět ovládat své emoce a nebudeme to mít „v hlavě srovnané“, tak na nás při napadení začne působit strach, stres a žádná bojová technika nám zde nemusí být vůbec nic platná.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MODELOVÉ SITUACE

Protože napadený může být stát kdokoliv z nás, tak jsem do této části zařadil typ nejjednoduššího případu napadení, který se může stát – loupežného přepadení. Jak už bylo psáno výše, motiv získání peněžního obnosu nebo cenností je velmi silný a proto je třeba být připraven a možnost, že se nás někdo pokusí okrást.

4.1 Napadení ženy

Těchto případů je spousta, protože ženy a dívky pro útočníka představují snadný cíl. Útočník si je předem vytipuje v dopravním prostředku či při chůzi na ulici. Nejsnazší je pro něj zaútočit zezadu, využít momentu překvapení a strhnou ženě kabelku z ramene, anebo jí kabelku vyškubne z ruky. Pokud se mu toto nepodaří neváhá použít i fyzického násilí, aby dosáhl svého. Vše záleží pouze na ženě či dívce jak se zachová, jestli rezignuje nebo jestli bude bojovat. Znalost základů sebeobrany je pro ženy samozřejmě výhodou, přesto žena která tyto znalosti nemá, ale i tak se na útočníka vrhne jako rozzuřená tygřice, má velkou šanci, že zvítězí.

4.1.1 Napadení ženy bez znalostí základů sebeobrany

Na přiložených fotografiích je znázorněn průběh napadení ženy, která je ponořená do svých myšlenek, pořádně nesleduje své okolí a nezná základy sebeobrany proti případným útočníkům.

Obr. 1 Útočník se přibližuje

Obr. 2 Sahá po kabelce

Obr. 3 Uchopení kabelky za popruh

Obr. 4 Uchopení kabelky za popruh – detail

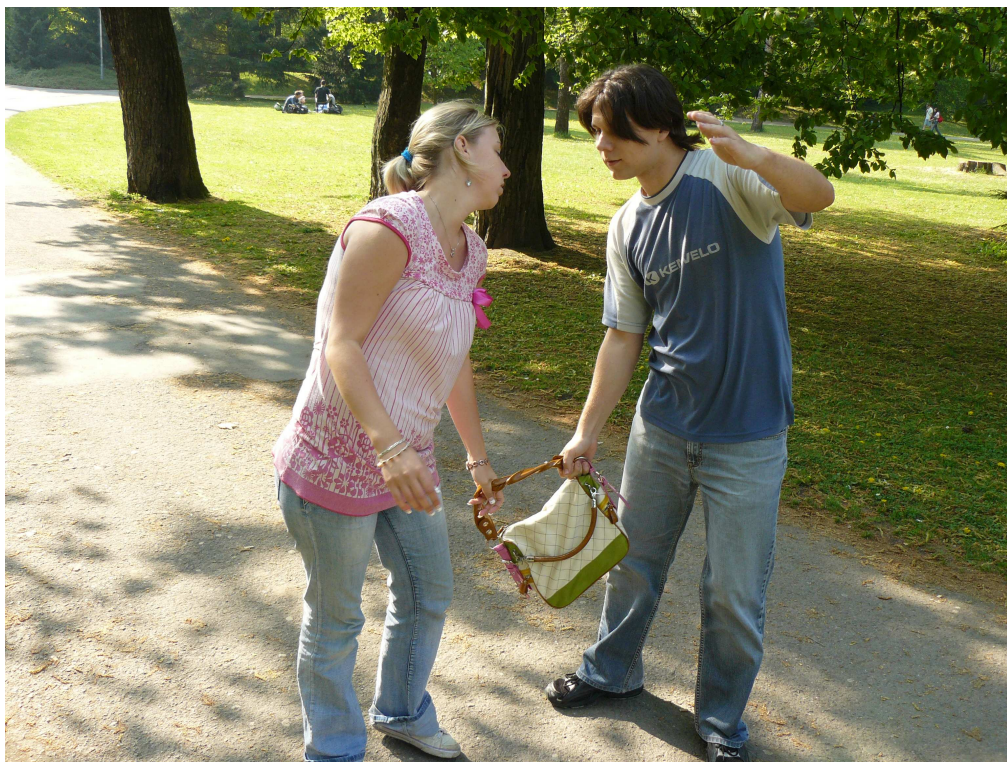

Obr. 5 Stržení kabelky z ramene

Obr. 6 Stržení kabelky z ramene – detail

Obr. 7 Příprava úderu levou rukou

Obr. 8 Úder

Obr. 9 Úder – detail

Obr. 10 Pod silou úderu napadená padá

Obr. 11 Útočník prchá s uloupenou kabelkou

4.1.2 Napadení ženy se znalostí základů sebeobrany

Na přiložených fotografiích je znázorněn průběh napadení ženy, která je sleduje své okolí (několikrát se ohlédne) a ví jak se případnému útočníkovi bránit.

Obr. 12 Útočník se přibližuje

Obr. 13 Sahá po kabelce, ale napadená ho periferně vidí

Obr. 14 Sahá po kabelce, ale napadená ho periferně vidí – detail

Obr. 15 Pokus o stržení (vyškubnutí) kabelky

Obr. 16 Pokus o stržení (vyškubnutí) kabelky – detail

Obr. 17 Úder (facka, škrábanec) do tváře útočníka

Obr. 18 Úder do tváře útočníka – detail (v pozadí děvče nevěřičně sleduje co se děje)

Obr. 19 Uchopení za ramena

Obr. 20 Uchopení za ramena – detail

Obr. 21 Kop kolenem do rozkroku

Obr. 22 Kop kolenem do rozkroku – detail

Obr. 23 Odstrčení útočníka

Obr. 24 Útočník padá k zemi

Obr. 25 Napadená uniká

Obr. 26 Útočník se snaží překonat bolest

4.2 Napadení muže

Muži pro útočníka nepředstavují tak snadný cíl jako ženy. To ale neznamená, že by byli zcela oproštěni od možnosti útoku. Útok na muže bude patrně nejčastěji veden zezadu jako u žen, ale s větší silou a patrně i brutalitou, protože patrně každý muž by se začal aktivně a tvrdě bránit.

4.2.1 Napadení muže bez znalostí základů sebeobrany

Na přiložených fotografiích je znázorněn průběh napadení muže, kterého nijak nezajímá co se děje kolem něj. Opět bude následovat útok zezadu, ve velké rychlosti a značnou silou. Překvapený muž nedokáže nijak zareagovat.

Obr. 27 Útočník se přibližuje

Obr. 28 Pokus o stržení batohu

Obr. 29 Úder směřovaný na břicho

Obr. 30 Úder do břicha

Obr. 31 Útočníkův druhý úder, který je veden na hlavu – do tváře

Obr. 32 Napadení končí na zemi

Obr. 33 Útočník, utíká i s uloupeným batohem

4.2.2 Napadení muže bez znalostí základů sebeobrany

V této poslední sekvenci je muž vystaven překvapujícímu a brutálnímu útoku. Na jeho straně je, ale znalost základů sebeobrany a útočník doplatí na svou drzost.

Obr. 34 Útočník se přibližuje

Obr. 35 Sahá po batohu

Obr. 36 Útočník se snaží batoh vytrhnout z mužova ramene – to se nedaří

Obr. 37 útočník vede úder na obráncovu tvář

Obr. 38 Obránce se snaží blokovat

Obr. 39 Blokování nebylo dostatečné – úder ho zasáhl

Obr. 40 Útočník útočí levou rukou na břicho

Obr. 41 Obránce kryje

Obr. 42 Obránce zachytil útočnickovu ruku, díky tomu si ho může přidržet

Obr. 43 Obránce sám útočí do útočnickových žeber

Obr. 44 Chycení útočníka za pusu a pod nosem

Obr. 45 Chycení útočníka za pusu a pod nosem – detail

Obr. 46 Prokopnutí útočnickova kolene

Obr. 47 Prokopnutí útočnickova kolene – detail

Obr. 48 Stržení na zem

Obr. 49 Fixace útočníka (zápěstí má v páce – velmi bolestivé)

Obr. 50 Když má obránce útočníka plně v moci může si dovolit zavolat Policii

Důležitým faktorem je zde čas. K této práci je přiložené CD na kterém jsou video nahrávky, všech 4 částí napadení a kromě poslední, která je nejdelší, žádné z napadení nepřesahuje 7 sekund.

ZÁVĚR

Napadení už patrně zůstane nedílnou součástí našich životů. Nedá se předpokládat, že těchto případů bude ubývat. To by se patrně musela změnit lidská podstata a to nestane. Vidina „snadného výdělku“ v podobě odcizeného batohu, peněženky či kabelky bude stále stejná ne-li větší. Podle statistik například počet případů kapesních krádeží stále roste a tudíž i možnost chycení pachatele člověkem, kterého onen pachatel chtěl okrást. Tím ovšem stoupá riziko následného fyzického kontaktu a násilného řešení.

Základem by, ale měl být pokus předejít této samotné situaci, nebo pokud k ní už došlo, pokusit se o nenásilné řešení – únik, útěk, ústupek atd.

Z konečného znění práce vyplývá, že **bychom se měli bránit** a nezavírat před touto problematikou oči. Také každý, kdo se ale napadení rozhodne bránit silovou cestou, by měl předem zvážit všechna rizika, která tím na sebe bere. Riziky zde mohou být pozdější právní komplikace, možná hmotná ztráta a zdravotní újma, kterou může utrpět. Protože každý, kdo se silově brání nějakou tu ránu určitě dostane. Jedním z hlavních bodů je ale to, že by se měl naučit alespoň malou část z celé škály technik, které pro sebeobranu existují, aby vzrostla jeho šance, že se úspěšně ubrání. Útočníci totiž mnohdy ani neví kam udeřit a jak, aby případného obránce zneškodnili. Obránce by také neměl podceňovat svého protivníka, protože to může dalekosáhlé následky.

K útočníkům není třeba mít přehnané sympatie typu: co když ho shodím na zem a on si něco udělá. ON ÚTOČIL, TAK TAKÉ MUSÍ NĚST NÁSLEDKY. Obrana by měla být tvrdá tj., že obránce sám přejde do útoku, ale nemělo by z naší strany dojít k porušení zákona.

Pro obránce by mělo platit jisté motto: „*Braňte se! Braňte se, stojí to za to*“.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Charging already evidently will stay on integral part of our lives. Will you do not give it to them suppose, that the these cases will slacken. It'd evidently had to change human essence namely lack of courage. Vision „ simple salary" in form dispossessed knapsack, wallet or handbag will same but bigger. According to statistician for example number cases vest - pocket theft always shoot up and hence and possibility troll offender man that the that offender wants rob. By indeed soars hazard resulting physical contact and forcible solving.

Base would, but was to have been attempt precede those himself situation, or if to her already get, attempt pacific solving – escape, flight, concession etc.

Z final wording work follows, that the **would have had defend** and no close before by this one problems eyes. Also every, who will decide defend himself against charging by force, should weigh all risks. Diversification here can be later law complication as well as perhaps material waste and health detriment. Because everybody, who wants defend himself by force will get some punch for sure. One of the main points is, that everybody should had learn at least small part from all over spectrum arts that the for selfdefence exist, to grown his chance, that the successfully will defend. Attackers namely often nor doesn't know where strike and how, to pertinent defender dispose. Also would but didn't have underestimate his antagonist, because it can be fatal consequences.

To attackers there's no need have exaggerated liking type: perchance him take sb. down a peg or two underfoot and he something will do. HE ATTACKED, SO ALSO HAVE TO FACE THE CONSEQUENCES. Defence would had be hard on, as though defender alone cross over to the attack, but didn't have would from ours parties come to breach of the law.

To defender would had pay some motto: „*Defend against! Defend against, it is worthwhile*".

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Základy trestní odpovědnosti, trestní zákon* [online]. 2009 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <<http://trestnizakonik.cz/trestni-zakon/zaklady-trestni-odpovednosti.html>>.
- [2] *Zajištění osob, věcí a jiných majetkových hodnot, Trestní řád* [online]. 2009 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <<http://trestnizakonik.cz/trestni-rad/zajisteni-osob-veci-a-jinych-majetkovych-hodnot.html>>.
- [3] POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR. *Statistiky - číselné údaje zveřejňované ministerskými, policejními a hasičskými útvary* [online]. 2006 [cit. 2009-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/statistiky/archiv.html>>.
- [4] KÖNIG, Michael. Výtah ze statistik Policie ČR, Zlín.
- [5] KÖNIG, Michael. *Emoce ve střetné situaci*. [s.l.], 2004. 13 s. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí seminární práce Prof. PhDr. Jiří MUSIL CSc. Dostupný z WWW: <<http://www.jiu-jitsu.cz/text/emoce.doc>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Útočník se přibližuje.....	35
Obr. 2 Sahá po kabelce	35
Obr. 3 Uchopení kabelky za popruh	36
Obr. 4 Uchopení kabelky za popruh – detail	36
Obr. 5 Stržení kabelky z ramene.....	37
Obr. 6 Stržení kabelky z ramene – detail.....	37
Obr. 7 Příprava úderu levou rukou	38
Obr. 8 Úder	38
Obr. 9 Úder – detail	39
Obr. 10 Pod silou úderu napadená padá.....	39
Obr. 11 Útočník prchá s uloupenou kabelkou	40
Obr. 12 Útočník se přibližuje.....	41
Obr. 13 Sahá po kabelce, ale napadená ho periferně vidí.....	41
Obr. 14 Sahá po kabelce, ale napadená ho periferně vidí – detail	42
Obr. 15 Pokus o stržení (vyškubnutí) kabelky	42
Obr. 16 Pokus o stržení (vyškubnutí) kabelky – detail.....	43
Obr. 17 Úder (facka, škrábanec) do tváře útočníka	43
Obr. 18 Úder do tváře útočníka – detail (v pozadí děvče nevěřičně sleduje co se děje).....	44
Obr. 19 Uchopení za ramena	44
Obr. 20 Uchopení za ramena – detail.....	45
Obr. 21 Kop kolenem do rozkroku	45
Obr. 22 Kop kolenem do rozkroku – detail	46
Obr. 23 Odstrčení útočníka	46
Obr. 24 Útočník padá k zemi	47
Obr. 25 Napadená uniká	47
Obr. 26 Útočník se snaží překonat bolest	48
Obr. 27 Útočník se přibližuje.....	49
Obr. 28 Pokus o stržení batohu	49
Obr. 29 Úder směřovaný na břicho	50
Obr. 30 Úder do břicha	50
Obr. 31 Útočníkův druhý úder, který je veden na hlavu – do tváře	51

Obr. 32 Napadení končí na zemi.....	51
Obr. 33 Útočník, utíká i s uloupeným batohem	52
Obr. 34 Útočník se přibližuje.....	53
Obr. 35 Sahá po batohu.....	53
Obr. 36 Útočník se snaží batoh vytrhnout z mužova ramene – to se nedaří.....	54
Obr. 37 útočník vede úder na obráncovu tvář.....	54
Obr. 38 Obránce se snaží blokovat	55
Obr. 39 Blokování nebylo dostatečné – úder ho zasáhl	55
Obr. 40 Útočník útočí levou rukou na břicho	56
Obr. 41 Obránce kryje.....	56
Obr. 42 Obránce zachytil útočnickovu ruku, díky tomu si ho může přidržet.....	57
Obr. 43 Obránce sám útočí do útočnickových žeber	57
Obr. 44 Chycení útočníka za pusu a pod nosem	58
Obr. 45 Chycení útočníka za pusu a pod nosem – detail	58
Obr. 46 Prokopnutí útočnickova kolene	59
Obr. 47 Prokopnutí útočnickova kolene – detail	59
Obr. 48 Stržení na zem	60
Obr. 49 Fixace útočníka (zápěstí má v páce – velmi bolestivé)	60
Obr. 50 Když má obránce útočníka plně v moci může si dovolit zavolat Policii.....	61

SEZNAM TABULEK

Tab. I Souhrn tr. činů na území ČR	17
Tab. II Souhrn tr. činů na území Zlínského kraje	17
Tab. III Násilné tr. činy (fyzická napadení, loupeže apod.) ve Zlíně a jeho okolí	18
Tab. IV Přehled rizikových míst evidovaných na okrese Zlín	21
Tab. V Přehled časů a počet trestných činů na okrese Zlín	21
Tab. VI Jeden pachatel a skupina.....	23

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Scénáře napadení, které byly použity při tvorbě praktické části
- P II Schéma preventivního chování

PŘÍLOHA P I: SCÉNÁŘE NAPADENÍ, KTERÉ BYLY POUŽITY PŘI TVORBĚ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Napadení ženy bez znalostí sebeobrany + nesleduje své okolí

Osamělá žena jde parkem, je ponořená do vlastních myšlenek, dívá se pod nohy a nijak
nesleduje své okolí.

Je sledována mužem, který si ji vyhlédl a o kterém neví.

Muž zrychluje a přibližuje se!

Následuje útok zezadu (nejsnazší provedení)

Pokus o vyškubnutí batohu (kabelky)

To se nepodaří!

Útočník ženu strhne k zemi, kde dá facku plochou dlaní do tváře (tím ji ochromí a ona
upustí od další obrany)

Bere batoh (kabelku) a utíká

Napadení ženy, která zná alespoň základy sebeobrany

Začátek je stejný, je s tím rozdílem, že se 1 - 2 nenápadně ohlédne (útočník ji vidí z profilu a ona ho zahlédne periferním viděním)

Následuje útok zezadu (útočník hrubě popadne dívku za rameno)

Jakmile dojde ke kontaktu, dívka se otočí a udeří útočníka do tváře (facka, škrábanec)

Protože jsme v kontaktu skoro tělo na tělo, dívka popadne útočníka za ramena a následuje úder kolenem do rozkroku

Útočník se svalí na zem a dívka utíká!!!

Napadení muže bez znalostí sebeobrany + nesleduje své okolí

Začátek je stejný muž absolutně nesleduje své okolí.

Muž zrychluje a přibližuje se!

Následuje útok zezadu

Pokus o strhnutí batohu

To se nepodaří!

Následuje úder pěstí břicha a poté do tváře – obránce odpadá

Útočník utíká s ukradeným batohem

Napadení muže, který umí základy sebeobrany

Začátek je opět stejný

Muž zrychluje a přibližuje se!

Následuje útok zezadu

Chycení levou rukou za pravé rameno, kde je batoh.

Otočení obránce útočником doprava.

Útočnik útočí pravou rukou (úder) – ten je překvapeným obráncem lehce blokováný (levou rukou)

Obránce je lehce otřesen (úder, který stihl lehce blokovat ho přece jen zasáhl) – batoh mu padá z pravého ramena na zem

Útočnik útočí levou rukou znovu na obličej.

Obránce úder kryje levou rukou (nejdříve kryt a potom chycení) a sám útočí pravačkou na útočnikova žebra.

Útočník dostává úder a staví se na špičky!

Obránce, který stále drží útočnickovu levou ruku se postaví za útočníka, pravou rukou ho chytá pod nos.

Levou nohou mu prokopne levé koleno.

Následuje stržení na zem.

Fixace (zapěstí je v páce atd.; drží ji v levé ruce a pravou má volnou pro další manévrování) – útočník, který se na zemi zmítá dostane ještě 2 údery do tváře – ochabne!

Následuje volání Policie.

PŘÍLOHA P II: SCHÉMA PREVENTIVNÍHO CHOVÁNÍ

